

POSTANOWIENIE

19 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 19 lutego 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa S.K., O.W., A.D., L.P., O.P., W.W., M.K., M.S. i H.S.
przeciwko Skarbowi Państwa - Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu
Lasy Państwowe Nadleśnictwo [...].
o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,
na skutek skargi kasacyjnej S.K., O.W., A.D., L.P., O.P., W.W., M.K.,
M.S. i H.S.
od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu
z 29 sierpnia 2024 r., III Ca 798/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. odstępuje od obciążenia powoda kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od

orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

W złożonej skardze kasacyjnej skarżący S.K., O.W., A.D., L.P., O.P., W.W., M.K., M.S. i H.S. powołali się na potrzebę wykładni art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w związku z art. 175 i art. 5 k.c. przez wyjaśnienie, czy dyspozycją tych przepisów, powodującą przerwanie biegu zasiedzenia nieruchomości przejętej w przeszłości na własność Skarbu Państwa bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa, było objęte wystąpienie przez jedną z powódek z wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej przez wydanie na jej rzecz nieruchomości stanowiącej uprzednio własność jej poprzednika prawnego, gdyż stanowiło zamanifestowanie samoistnemu posiadaczowi woli odzyskania posiadania nieruchomości przez właściciela w okresie biegu terminu zasiedzenia, czy czynność ta - z uwagi na okoliczności dotyczące jej podjęcia - została przedsięwzięta jedynie po to, aby doprowadzić do przerwy biegu terminu zasiedzenia nieruchomości przez Skarb Państwa i związku z tym nie można jej uznać za czynność podjętą bezpośrednio w celu dochodzenia roszczenia, a tym samym powodującą przerwę biegu terminu zasiedzenia nieruchomości przez Skarb Państwa.

Powołanie się na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, że określony przepis prawa lub zespół tych przepisów, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w judykaturze w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08 i z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07).

Wywody wniosku – w zestawieniu z motywami rozstrzygnięć Sądów *meriti* – nie pozwalały przyjąć, że w okolicznościach sprawy wystąpiła powołana przyczyna kasacyjna z przyczyn, które zostały bliżej przedstawione w wydanym w analogicznych okolicznościach postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2025 r., I CSK 1263/25. Należało w szczególności zważyć, że stanowisko wyrażone przez Sądy *meriti* wpisywało się w jeden z poglądów wypowiedzianych w orzecznictwie w kontekście traktowania wniosku o zawezwanie do próby ugodowej jako czynności prowadzącej do przerwy biegu zasiedzenia w miarodajnym stanie prawnym, poprzedzającym wejście w życie ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2459).

Podłożem zapatrywania wyrażonego w zaskarżonym postanowieniu były ponadto szczególne i zaakcentowane przez Sąd Okręgowy okoliczności faktyczne, w których wniosek o zawezwanie do próby ugodowej został złożony w dniu poprzedzającym dzień upływu 30 letniego terminu zasiedzenia, łącznie przez ponad sto osób domagających się zwrotu nieruchomości od ich samoistnego posiadacza, do wniosku nie zostały dołączone dokumenty potwierdzające prawo własności poprzedników prawnych wnioskodawczyni ani też dokumenty potwierdzające następstwo prawne po jej poprzedniku, wniosek zawierał na tyle ogólne uzasadnienie, że nie stwarzał podstaw do wyrażenia przez przeciwnika wniosku woli ugodowego rozwiązania sporu, a ponadto posiadacz samoistny przejawiał trwale negatywne stanowisko co do możliwości zawarcia ugody w takich stanach faktycznych, jak występujące w sprawie rozstrzygniętej zaskarżonym postanowieniem, o czym niewątpliwie wiedział pełnomocnik wzywających.

Specyfika sprawy, w której wydano zaskarżone postanowienie, nie stwarzała adekwatnej podstawy do formułowania przez Sąd Najwyższy wypowiedzi o abstrakcyjnym charakterze, która mogłaby prowadzić do ujednolicenia wykładni prawa w postulowanym aspekcie, co stanowi cel przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Także sam sposób sformułowania wniosku wskazywał na to, że skarżącym nie chodziło w istocie o rozwianie trudności wykładniczych na tle art. 123 § 1 pkt 1 w związku z art. 175 k.c. w relewantnym stanie prawnym, lecz o poddanie ocenie Sądu Najwyższego prawidłowości stanowiska Sądu Okręgowego

co do tego, czy *in casu* wniosek o zawezwanie do próby ugodowej – z uwagi na okoliczności jego złożenia – istotnie nie prowadził do przerwania biegu zasiedzenia.

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 102, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Paweł Grzegorzczuk

(K.G.)

[SOP]